

Hässleholms kommun

Rektorn vid Västerskolan F-6

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Västerskolan F-6
i Hässleholms kommun

Tillsyn av Västerskolan F-6

Skolinspektionen genomför tillsyn i Hässleholms kommun under våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Västerskolan F-6 besöktes av Skolinspektionen den 27 mars 2012.

Helhetsbedömning

Västerskolan F-6 har inte tillfredsställande resultat då det finns elever som inte når målen i alla ämnen. Skolan behöver skapa metoder för att eleverna ska utveckla sitt kritiska tänkande och våga ge uttryck för sina åsikter, vilket är viktiga förutsättningar för att åstadkomma ett reellt elevinflytande och för att eleverna ska utveckla förståelse för sitt eget sätt att lära. Undervisningen behöver också utvecklas så att eleverna får den ledning och stimulans de behöver för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling i förhållande till sina förutsättningar.

Skolan har brister i kontinuiteten avseende rektorns ledning vilket tar sig uttryck i pedagogisk ledning och kännedom om det inre arbetet i skolan. Det finns behov av att gemensamt arbeta med skolans utvecklingsområden under ledning av en rektor.

Skolan präglas av ett systematiskt arbete med särskilt stöd där skolan har utvecklade rutiner för att upptäcka, utreda, åtgärda, följa upp och utvärdera behov av särskilt stöd, samt att detta arbete dokumenteras. Skolan arbetar även målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling samt att skapa studiero.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Västerskolan F-6 i Hässleholms kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hässleholms kommun att senast den 20 september 2012 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Lärarna ger inte alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Undervisning och lärande så att elevernas måluppfyllse kan förbättras.

I detta ingår att:

Lärarna ska ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling (1 kap. 4 § andra stycket, 3 kap. 3 § andra meningen skollagen).

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Grundläggande värden och inflytande så att utbildningen främjar elevernas allsidiga personliga utveckling till aktiva och kompetenta medborgare.

I detta ingår att:

Elevernas inställning ska klarläggas så långt som möjligt och eleverna ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter (1 kap. 10 § andra och tredje stycket skollagen).

Utformningen av inflytandet ska anges i planeringen av verksamheten och skolan ska ha en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad (4 kap. 14 § första stycket skollagen, Lgr 11, 2.3 övergripande mål och riktlinjer, elevernas ansvar och inflytande, 2.8 rektors ansvar).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef.

Rektor tar inte ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen så att undervisningens kvalitet i alla ämnen kan utvecklas i syfte att höja elevernas måluppfyllelse.

I detta ingår att:

Rektorn ska ha god kunskap om det inre arbetet i skolan (2 kap. 9 § första stycket, Lgr 11, 2.8 rektorns ansvar).

Rektor ska ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat (4 kap. 6 § skollagen).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Lärarna ger inte alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Motivering:

Av skollagen framgår att det i utbildningen ska tas hänsyn till elevers olika behov och att en strävan ska vara att uppväga skillnader i deras förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Av Skolinspektionens enkät till personalen vid Västerskolan F-6 framgår att de är mindre nöjda med hur de lyckas med att ge utmaningar i sin undervisning. Detta framkommer också av Skolinspektionens kvalitetsgranskning i fysik från år 2011. Lärarna menar att många elever är så pass nöjda med att gå i skolan att de inte säger ifrån om de tycker att det är för enkelt eller för svårt eller ens på lärarnas direkta frågor om hur de upplever undervisningen säger annat än att allt är bra. Lärarna har inte utarbetat några andra metoder för att bättre komma åt elevernas upplevelse av undervisningen. Detta försvårar för lärarna att utifrån varje elevs intressen, förutsättningar och behov, utmana dem att utvecklas så långt som möjligt. Lärarna uttrycker också i intervjun att de kan bli bättre på att utmana elever som är duktiga.

Skolan behöver med tanke på den låga måluppfyllelsen utveckla undervisningen så att den blir tillräckligt stimulerande för att eleverna ska nå så långt som det är möjligt i sin kunskapsutveckling. Det är väsentligt att skolan arbetar för att eleverna ska uttrycka sina behov i syfte att i ännu högre grad kunna uppväga skillnader i deras förutsättningar.

Författning:

1 kap. 4 § andra stycket, 3 kap. 3 § andra meningen skollagen

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Bedömning:

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

Av skollagen framgår att skolan ska ange den närmare utformningen av inflytandet i sin planering av verksamheten. Elevens inställning ska så långt som det är möjligt klarläggas och elever ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i de frågor som rör honom eller henne. Läroplanen stipulerar att skolan ska sträva efter att varje elev successivt ska utöva ett allt större inflytande över sin utbildning. Rektorn har ansvaret för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Västerskolan F-6 har inte angett i sin planering av verksamheten hur inflytandet ska utformas. Lärarna berättar att de heller inte under ledning av rektor diskuterat hur de arbetar för att öka inflytandet utifrån elevernas ålder och mognad. Genom de lokala pedagogiska planeringarna ges eleverna möjlighet att uttrycka sina åsikter, menar lärarna och rektorn. Som beskrivits ovan är det dock många elever som inte använder sig av denna möjlighet. Av denna anledning klarläggs inte elevens inställning i den utsträckning som skulle behövas. Lärarna är lyhörda för elevernas behov och önskemål, men återkopplar inte de anpassningar som de gjort vilket gör att eleverna inte blir medvetna om sitt inflytande.

Rektorn behöver se till att det kommer igång ett gemensamt arbete med hur elevens inställning ska klarläggas, hur elevinflytandet ska öka samt att utformningen av detta arbete anges i planeringen av verksamheten.

Författning:

1 kap. 10 § andra och tredje stycket, 4 kap. 14 § första stycket skollagen

Lgr 11 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn tar inte sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef.

Rektor tar inte ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering:

Av skollagen framgår att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor och att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Av läroplanen framgår vidare att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna har det övergripande ansvaret för att verksamheten

som helhet inriktas på de nationella målen. För att rektorn ska kunna göra detta krävs att rektorn har god kännedom om skolans inre verksamhet.

Västerskolan F-6 har under de senaste åren varit föremål för omorganiseringar och rektorsbyten. Detta har resulterat i att den tillförordnade rektorn inte har tillgång till skolans resultat för fler år än för år 2011. Intervjuerna visar att skolan identifierar utvecklingsbehov och vidtar åtgärder som innebär utveckling mot de nationella målen. Dessa har dock inte dokumenterats.

Av intervjun med den tillförordnade rektorn framgår att rektorn för att klara av ansvaret för två skolenheter har prioriterat mer övergripande ansvar vilket resulterat i att kunskapen om det inre arbetet blivit eftersatt. Till viss del är det delegerat till samordnaren och till specialpedagogen, men det finns områden, exempelvis elevinflytande som lyfts i denna tillsyn, där lärare står själva i att utveckla sitt arbete. Av denna anledning saknas en helhetssyn kring hur detta arbete ska bedrivas.

Inte minst med tanke på den bristande måluppfyllelsen att det är väsentligt att skolan sammanställer sina resultat i syfte att identifiera utvecklingsområden. Det är också väsentligt att utvecklingsarbetet sker under ledning av en rektor med god kännedom om det inre arbetet.

Författning:

2 kap. 9 § första stycket skollagen, 4 kap. 6 § skollagen

Lgr 11, 2,8 rektorns ansvar

Bakgrund

Måluppfyllelse

Vid Västerskolan F-6 finns enbart en sammanställning av resultaten i alla ämnen för år 2011. Av denna och av Skolverkets statistik framgår att eleverna i årskurs 3 på nationella ämnesproven i matematik hade låg måluppfyllelse (64 procent). I delprovet massa och tid var det lägst andel elevers som nådde målen. Skolan vidtog åtgärder och i slutet av terminen gjorde skolan bedömningen att en högre andel elever nådde målen (91 procent). I svenska och i svenska som andraspråk är det omkring 90 procent av eleverna som nått målen i nationella ämnesproven och som skolan bedömt nått målen.

Av skolans statistik framgår att hundra procent av eleverna i årskurs 5 år 2011 bedömdes nå målen i ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, modersmål, musik och slöjd. I ämnen som biologi, historia, samhällskunskap och svenska som andraspråk är det däremot endast 56 procent av eleverna som har nått målen. I övriga ämnen ligger måluppfyllelsen mellan 70–80 procent.

Av skolinspektionens enkät hösten 2011 till föräldrar framgår att föräldrarna är mer nöjda med relationen mellan vuxna och barn samt med att barnen trivs i skolan jämfört med hur nöjda de är med studieron på lektionerna och hur skolan motverkar kränkningar. Eleverna berättar i intervjuerna att skolsituationen blivit bättre, att det är en bättre studiero och trygghet i skolan, och att alla lärare nu tar tag i de situationer som uppstår.

Beskrivning av Västerskolan F-6

Västerskolan F-6 ligger i centrala Hässleholm i nära anslutning till Västerskolan 7-9. Skolan utgjorde tillsammans med denna och en annan skola ett rektorsområde fram till årsskiftet 09/10. Sedan januari 2010 är det ett eget rektorsområde som leds av en rektor. Vid tillsynsbesöket finns en tillförordad rektor som även är rektor för en annan skolenhet i kommunen. Rektorn har delegerat vissa ledningsfunktioner till en specialpedagog och till en samordnare. De återrapporterar sina beslut till rektorn.

Skolans lärare och elever utgör ett arbetslag utifrån förskoleklass, årskurs 1 till och med årskurs 6. I varje årskurs finns en klass som undervisas åldershomogent, förutom i årskurserna 5-6 som undervisas åldersblandat.

Skolan bedrivs i lokaler som har stora renoveringsbehov och det är beslutat om en ny skolbyggnad som ska tas i bruk december 2013.

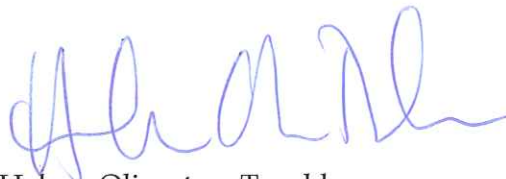
I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Viveka Berglund.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz

Tillförordnad enhetschef

Helena Olivestam Torold

Undervisningsråd/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).